

POLITICA INSTITUȚIONALĂ A UNIVERSITĂȚII DE STAT DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT PRIVIND ACCESUL DESCHIS

1. Dispoziții generale

1.1. Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport (în continuare USEFS) recunoaște importanța strategică a Accesului Deschis la informație pentru diseminarea cunoștințelor științifice în spiritul promovat de:

- Inițiativa Accesului Deschis de la Budapesta (2002);
- Declarația de la Bethesda privind Accesul Deschis la Publicații (2003);
- Declarația de la Berlin privind Accesul Deschis la Cunoștințe în domeniul Științei și Științelor Umanitare (2003);
- Codul Educației al Republicii Moldova nr. 152 din 17 iulie 2014;
- Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova (2004);
- Recomandările UE (Petiția, 2007);
- Principii obligatorii privind accesul public la rezultatele cercetărilor finanțate de Consiliul European de Cercetare (European Research Council) (2008);
- Proiectul pilot al Comisiei Europene (Science in Society) în Programul Cadru pentru Cercetare (PC7) (din 2008).

1.2. (1) *Accesul Deschis la informație* este accesul gratuit, imediat, on-line la rezultatele cercetării științifice, fiind permis oricărui utilizator să citească, să copieze, să tipărească, să distribuie, să le folosească în orice scop legal fără nici o barieră financiară, legală sau tehnică.

(2) Publicarea electronică a rezultatelor cercetărilor științifice oferă oportunitatea de a împărtăși ideile și cunoștințele în mod liber comunității științifice și publicului larg. Eliminarea barierelor de acces la publicațiile științifice realizate în cadrul USEFS va pune fundamentele pentru o comunicare științifică eficientă, va mări atât vizibilitatea, cât și impactul activității de cercetare.

1.3. Pe termen lung, USEFS își propune creșterea indicatorilor de calitate și performanță în cercetarea științifică. În acest sens *Accesul Deschis la informație* poate contribui esențial la promovarea rezultatelor științifice și tehnologice de performanță, a cercetărilor inovatoare, orientate spre creșterea vizibilității și recunoașterii semnificației și importanței lor pe plan național și internațional.

1.4. Prin „Accesul Deschis” (Open Access – OA) înțelegem o disponibilitate liberă a publicațiilor științifice fără bariere financiare, legale sau tehnice. Singura constrângere pentru

utilizare este reproducerea și distribuirea materialelor publicate în OA, care va oferi autorilor controlul asupra integrității activității lor și dreptul de a fi recunoscuți și citați corespunzător.

2. Obiective

2.1. Asigurarea administrării și conservării pe termen lung a lucrărilor științifice digitale produse de comunitatea universitară a USEFS.

2.2. Asigurarea accesului cât mai larg posibil la lucrările științifice produse de comunitatea universitară.

3. Strategii

3.1. USEFS își propune elaborarea și implementarea următoarelor strategii:

3.1.1. Implementarea Accesului Deschis la publicațiile științifice, prin două modele complementare: autoarhivarea în Repoziitoriul Instituțional al Universității și înregistrarea revistelor științifice ale Universității în registrul internațional DOAJ (Directory of Open Access Journals).

3.1.2. Constituirea și dezvoltarea Repoziitoriului Instituțional cu toată producția științifică a Universității: articole științifice, teze de doctor, autoreferate, materiale ale conferințelor, materiale didactice, monografii etc.

3.1.3. Universitatea desemnează Biblioteca în calitate de coordonator și Programatorul universității, în calitate de executant pentru crearea Repoziitoriului Instituțional și plasarea producției științifice a Universității în acces deschis.

3.1.4. Autorii publicațiilor științifice, elaborate în baza proiectelor de cercetare finanțate în totalitate sau parțial de stat, de Universitate sau din granturi, sunt obligați să depună versiunea finală a lucrării (pre-print sau post-print) în acces deschis în Repoziitoriului Instituțional.

3.1.5. Autorii vor depune lucrările științifice sau didactice în Repoziitoriul Instituțional pe perioada activării lor în cadrul Universității, în baza deciziei Senatului universitar.

3.1.6. Autorii sunt încurajați să publice lucrările lor la edituri care permit autoarhivarea în Repoziitoriile Instituționale cu acces deschis. În cazul în care există anumite restricții privind drepturile de autor din partea editorilor, autorii sunt obligați să prezinte referințele bibliografice și abstractul lucrării pentru a fi incluse în Repoziitoriul Instituțional al Universității.

3.1.7. În cazul în care publicația urmează să fie comercializată, autorii vor negocia cu editorii (în timpul semnării acordurilor de Copyright) plasarea lucrării în acces deschis după o anumită perioadă de embargo (nu mai târziu de 12 luni).

3.1.8. Studenții universității sunt încurajați să depună lucrările de licență/master în acces deschis în Repoziitoriul Instituțional.

3.1.9. Catedrele, laboratoarele și Centrul de Cercetări Științifice în Educația Fizică și Sport, care găzduiesc și sprijină cercetarea științifică, cercetătorii care generează rezultatele cercetărilor, cadrele didactice, bibliotecarii și alte persoane interesate sunt încurajați să manifeste susținere pentru Accesul Deschis la informație și să publice articole și lucrări științifice în reviste cu Acces Deschis și în Repoziitoriul Instituțional al Universității.

3.20. Biblioteca Universității va gestiona Repoziitoriul Instituțional al Universității, asigurând împreună cu programatorul universității, funcționarea lui, fiind responsabili de conservarea pe termen lung a lucrărilor științifice digitale produse de comunitatea universitară și vor elabora un raport anual către Senat.

3.21. Prorectorul pentru activitatea științifică împreună cu Departamentul Știință va coordona procesul de selectare a articolelor științifice pentru a fi plasate în Repoziitoriul Instituțional al Universității și va monitoriza asigurarea conformității Politicii cu interesele autorilor.

3.22. Prevederile stipulate nu limitează libertatea de publicare sau de cercetare.

3.23. Politica instituțională a Universității privind Accesul Deschis la informație se va înregistra în formă de mandat instituțional în Registrul ROARMAP (Registry of Open Acces Repositories Mandatory Archiving Policies), care autorizează Accesul Deschis la rezultatele cercetărilor științifice, realizate din fonduri publice. Repoziitoriul instituțional se va înregistra în Registrul Arhivelor cu Acces Deschis (ROAR, Registry of Open Acces Repositories).

3.24. Politica instituțională va intra în vigoare din data aprobării și va fi revizuită după trei ani.